

РЕШЕНИЕ

№ 61

гр. Велико Търново , 02.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ВТОРИ ГРАЖДАНСКИ И
ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ** в публично заседание на двадесет и четвърти
февруари, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: ХРИСТИНА ДАСКАЛОВА

Членове: ЕМАНУИЛ ЕРЕМИЕВ
ИСКРА ПЕНЧЕВА

като разгледа докладваното от ХРИСТИНА ДАСКАЛОВА Въззивно
гражданско дело № 20204000500359 по описа за 2020 година

С Решение № 494/27.10.2020 год. по гр. д. № 881/2018 год. Великотърновският окръжен съд отхвърлил като неоснователни предявените от Г. В. В. против Прокуратурата на Република България иск по чл. 2 ал. 1 т. 3 от ЗОДОВ и иск по чл. 84 ал. 3 от ЗЗД за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди от повдигнато и поддържано от Прокурор при Окръжна прокуратура – Шумен обвинение в извършване на престъпление по чл. 339 ал. 1 от НК и по чл. 252 ал. 2 пр. 1 и 2 във вр. с ал. 1 от НК, по които обвинения ищецът е оправдан с присъда по НОХД № 303/2011 год. на Окръжен съд – Шумен, в общ размер на 50 100 лв. и за обезщетение за забава върху главницата в размер на 177 300.85 лв. за периода от 15.06.2015 год. до подаване на исковата молба, както и за законната лихва върху главницата от подаване на исковата молба до окончателното изплащане.

Въззивна жалба против решението е подадена от Г. В. В. чрез адв. Р. Н., назначена по реда на ЗПрП. Счита решението за неправилно поради нарушение на материалния закон, съществени нарушения на съдопроизводствените правила и необоснованост. Съдът не е обсъдил всички доказателства по делото и в резултат на това е достигнал до грешни изводи. Ищецът е частично оправдан по обвиненията по чл. 252 от НК и по чл. 339 от НК, но съдът незаконосъобразно е приел, че не са търпени естествените, присъщи на съответното незаконно наказателно преследване вреди от тези обвинения. Игнорирал е фактическите данни за пряка причинно-

следствена връзка между воденото наказателно производство за двете престъпления и данните в медицинската документация. Позовава се на т. 11 от Тълкувателно решение № 3/22.04.2005 год. по тълк. дело № 3/2004 год. на ОСГК на ВКС. Обвиненията в по-тежки престъпления не освобождават ответника от отговорност и в този смисъл, налице е причинно-следствена връзка, обратно на неправилните изводи на съда. Събрани са доказателства за действително претърпiani вреди. Заключение на вещото лице по делото е некомпетентно, предвид доказателството, представено в съдебно заседание – извадка от интернет. Съдът е допуснал и процесуални нарушения – вещото лице не е назначено с определение на съда съгласно чл. 197 ал. 1 от ГПК. Решението е постановено и в нарушение на материалния закон – чл. 52 от ЗЗД. При наличие на хипотезата на чл. 2 ал. 1 т. 3 пр. 1 от ЗОДОВ съдът може да присъди обезщетение за вреди в рамките на обичайното и без да са налице други доказателства. Съдът не е обсъдил прецизно всички доказателства по делото. Свидетелските показания са непротиворечиви и не са опровергани или разколебани. Моли съда да отмени обжалваното решение и да уважи предявените иски с оглед общия критерий за справедливост по чл. 52 от ЗЗД. Представено е писмено становище и лично от жалбоподателя.

В съдебно заседание жалбата се оспорва от представителя на Прокуратурата на република България Ц. М. – прокурор във Великотърновска апелативна прокуратура. Решението е изцяло правилно, обосновано и законосъобразно. Съдът е обсъдил подробно доказателствата, включително и свидетелските показания. Моли съда да потвърди обжалвания съдебен акт.

Великотърновският апелативен съд, като взе предвид изложеното в жалбата и доказателствата по делото, обсъдени поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено следното:

Решението е валидно, допустимо и правилно.

Предмет на разглеждане е предявен от Г. В. В. иск с правно основание чл. 2 ал. 1 т. 3 от ЗОДОВ за осъждане на Прокуратурата на Република България да му заплати сумата 50 100 лв., представляваща обезщетение за претърпени от него неимуществени вреди в резултат на повдигнати срещу него обвинения за извършени престъпления по чл. 252 ал. 2 пр. 1 и пр. 2 във вр. с ал. 1 от НК и по чл. 339 ал. 1 от НК, по които той е оправдан с влязла в сила присъда по НОХД № 303/2011 год. по описа на Окръжен съд - Шумен, ведно със законната лихва върху сумата от подаване на исковата молба до окончателното изплащане и иск по чл. 84 ал. 3 от ЗЗД за сумата 177 300.85 лв. обезщетение за забава върху главницата от 15.06.2015 год. до предявяване на иска.

Исковите са неоснователни, но по съображения, различни от тези на

първоинстанционния съд:

Съгласно чл. 2 ал. 1 т. 3 от ЗОДОВ държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от разследващите органи, прокуратурата или съда, при обвинение в извършване на престъпление, ако лицето бъде оправдано. Въззивният съд счита, че в случая тази хипотеза не е налице по отношение и на двете обвинения.

Видно от Присъда № 29/20.12.2012 год. на Окръжен съд – Шумен по НОХД № 303/2011 год., ищецът Г. В. В. е признат за виновен в това, че през периода 2000 – 2009 год. в гр. Велико Търново без съответно разрешение от свое име и като физическо лице е извършил по занятие банкови сделки, за които се изисква такова разрешение съгласно чл. 1 ал. 4 т. 1 от ЗБ (отм.), уведомяване на БНБ съгласно чл. 3 от ЗКИ, а именно: като физическо лице в качеството си на заемодател отпуснал парични заеми срещу лихва на физически лица, както следва: на Г. Ц. С. – 33 000 лв., на К. П. К. – 65 000 лв., на Д. Ш. Ш. – 20 000 лв., на К. А. А. – 20 000 лв., на И. П. А. - 1 500 лв., като с дейността си причинил другиму значителни вреди, а именно: на Г. Ц. С. – 124 080 лв., на К. П. К. – 35 000 лв., на И. П. А. - 900 лв. и получил значителни неправомерни доходи в размер на 159 980 лв., поради което и на осн. чл. 252 ал. 2 пр. 1 и 2 във вр. с ал. 1 и чл. 54 от НК е осъден на 8 години лишаване от свобода, глоба в размер на 8 000 лв. и конфискация на част от имуществото – 96 щатски долара, 15 991 лв., 97 000 евро, 5 канадски долара, 5 английски лири и 20 рубли, като на осн. чл. 304 от НПК е оправдан по обвинението, че деянието е извършено при условията на продължавано престъпление, както и че е отпуснал парични заеми на П. П. С., Н. Й. Н. и М. А. К., както и че е причинил значителни вреди на П. П. С., Д. Ш. Ш., Н. Й. Н., К. А. А. и М. А. К., както и че е получил значителни неправомерни доходи за сумата над 159 980 лв. до 305 790 лв.

Със същата присъда В. е признат за виновен в това, че от 23.02.2008 год. до 21.10.2010 год. в гр. Велико Търново държал боеприпаси – 37 бр. ловни патрони кал. 12 и от 07.06.2008 год. до 21.10.2010 год. в гр. Велико Търново държал боеприпаси – 4 бр. бойни патрони 9x18 мм /Макаров/, без да има за това надлежно разрешение, поради което и на осн. чл. 339 ал. 1 и чл. 54 от НК е осъден на 4 години лишаване от свобода, като на осн. чл. 304 от НПК е оправдан по обвинението, че е придобил горепосочените боеприпаси и че е придобил и държал до 21.10.2010 год. 350 бр. боеприпаси кал. 5.6 мм с периферно възпламеняване, 8 бр. боеприпаси кал. 22, 4 бр. боеприпаси 243 /Уинчестър/, 1 бр. боеприпас кал. 6.35 мм /25 Auto/, 117 бр. ловни патрони кал. 12 и 32 бр. ловни патрони кал. 16.

И в двете части присъдата на ОС - Шумен е била потвърдена с Присъда № 1/27.02.2014 год. на Апелативен съд – Варна по ВНОХД № 194/2013 год., а последната е била оставена в сила с Решение № 493/15.06.2015 год. на ВКС по нак. дело №

Отделно от посочените по-горе две обвинения срещу ищеца са били повдигнати още пет обвинения: две за престъпления по чл. 116 ал. 1 т. 6, пр. 1, т. 7, т. 9 и т. 10 във вр. с чл. 115 във вр. с чл. 20 ал. 3 и ал. 4 от НК, за престъпление по чл. 131 ал. 1 т. 8 и т. 10 във вр. с чл. 130 ал. 1 във вр. с чл. 20 от НК, за престъпление по чл. 330 ал. 3 във вр. с ал. 2 т. 2 и т. 4 във вр. с чл. 20 ал. 3 от НК и за престъпление по чл. 131 ал. 1 т. 10 във вр. с чл. 129 ал. 1 във вр. с чл. 20 ал. 3 от НК. С влязлата в сила присъда ищецът е оправдан само по обвинението по чл. 330 ал. 3 от НК. По останалите обвинения е признат за виновен, като на осн. чл. 23 от НК му е наложено най-тежкото наказание „доживотен затвор без замяна“.

Като съобразява изложеното по-горе, въззивният съд приема, че по обвиненията по чл. 252 ал. 2 от НК и по чл. 339 ал. 1 от НК ищецът е бил осъден, като му е било наложено съответно наказание - лишаване от свобода, което от своя страна налага извод за липса на основанието по чл. 2 ал. 1 т. 3 от ЗОДОВ за ангажиране отговорността на Прокуратурата на Република България.

Инкриминираното деяние по чл. 252 ал. 1 от НК е на системно извършване на банкови сделки без надлежно разрешение („по занаят“). В правната теория и практика се приема, че за да е налице изпълнителното деяние по чл. 252 ал. 1 от НК, трябва да са осъществени не по-малко от три последователни във времето еднородни сделки. Различните характеристики на сделките по отношение на страните, размера на предоставените заеми и на лихвите са несъществени за обвинението факти и не определят неговите рамки. Те са част от фактическите данни в обстоятелствената част на обвинението, свързани с начина на извършване на престъплението и са от значение за квалификацията на деянието, посочено в заключителната част на обвинителния акт. С други думи, за съставомерността на деянието по чл. 252 ал. 1 от НК е достатъчно последователното извършване на най-малко три банкови сделки без съответно разрешение, а за квалифицирания състав по ал. 2 - причинените вреди и получените неправомерни доходи да са значителни по размери дори само от тези сделки.

С оглед на това, редуцирането на лицата, получили заеми от ищеца, на размера на вредата и на получените от незаконната банкова дейност доходи, посочени в обвинителния акт и оправдаването му за тези сделки (лица, вреди и доходи) с присъдата на наказателния съд, не означава, че ищецът е оправдан по част от обвинението по чл. 252 ал. 2 от НК, съответно – че са приложими постановките на т. 11 от Тълкувателно решение № 3/22.04.2005 год. на ОСГК на ВКС по тълк. дело № 3/2004 год. за присъждане на обезщетение по чл. 2 ал. 1 т. 3 от ЗОДОВ при частично оправдаване. Видно от присъдата на ОС – Шумен, ищецът е признат за виновен по обвинението по чл. 252 ал. 2 от НК и му е наложено съответно наказание.

Аналогични са разсъжденията и по отношение на обвинението по чл. 339 ал. 1 от НК. С влязлата в сила присъда на наказателния съд ищецът е бил оправдан само за една от формите на изпълнителното деяние – „придобиване“, само за част от боеприпасите и за периода на държане. Престъплението по чл. 339, ал. 1 НК обаче е формално и се счита за осъществено дори и при установено едно от предвидените изпълнителни деяния. Видно от присъдата, ищецът е признат за виновен по това обвинение и му е наложено наказание, поради което, не са налице основания за присъждане на обезщетение по чл. 2 ал. 1 т. 3 от ЗОДОВ в хипотезата на частично оправдаване.

Всъщност, ищецът е оправдан единствено по обвинението по чл. 330 ал. 3 във вр. с ал. 2 т. 2 и т. 4 във вр. с ал. 1 от НК и за причинените от това незаконно обвинение неимуществени вреди той е бил обезщетен на осн. чл. 2 ал. 1 т. 3 от ЗОДОВ с влязло в сила Решение № 158/16.07.2019 г. на Ловешки окръжен съд по гр.д. № 700/2017 г. (Решение № 10177/01.07.2020 год. на ВТАС по в. гр. д. № 56/2020 год. и Определение № 130/26.02.2021 год. на ВКС по гр. д. № 3508/2020 год.), според извършената от съда служебна справка.

Като приема, че не е налице първата предпоставка за ангажиране отговорността на Прокуратурата, а именно – ищецът не е оправдан по см. на чл. 2 ал. 1 т. 3 от ЗОДОВ по повдигнатите срещу него обвинения по чл. 225 ал. 2 от НК и чл. 339 ал. 1 от НК, въззивният съд не обсъжда твърденията за претърпени неимуществени вреди във връзка с обвинението, както и доводите в жалбата в тази насока.

Предявените иски за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в общ размер 50 100 лв. и на обезщетение за забава върху главницата са неоснователни и следва да бъдат отхвърлени на това основание, до какъвто краен извод е достигнал и първостепенният съд. Обжалваното решение следва да бъде потвърдено при горните мотиви.

Така мотивиран и на осн. чл. 271 от ГПК, съдът:

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 494/27.10.2020 год. на Окръжен съд – Велико Търново по гр. д. № 881/2018 год. по описа на същия съд.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен касационен съд на Република България в едномесечен срок от съобщаването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____